



Text – Ptáci – Dětská ilustrovaná encyklopedie – Živý svět, str.81 a 82, vydalo nakladatelství a vydavatelství Slovart, v roce 1995.

## Ptáci

**Zadání: 1. Přečti si pečlivě text a doplň k níže uvedeným termínům vysvětlení, co jsi se o něm dočetl v textu o ptácích.**

**2. Vypracuj vlastní text s použitím minimálně 5 výrazů z tabulky (výrazy = slova musí být do Tvého textu zapracované tak, aby celý Tvůj text o ptácích dával smysl). Text vlastní piš na druhou stranu listu.**

**3. Zakroužkuj smajlíka, jak se Ti s dnešním textem pracovalo – úplně dole.**

Ptáci jsou teplokrevní živočichové, kteří mají peří. Na Zemi žije asi 9 000 druhů ptáků. Většina ptáků je dobře přizpůsobena k létání – má mohutné hrudní svaly, které pohybují křídly a lehké kosti, prostoupené dutinkami. I peří mají lehké – chrání tělo a udržuje stálou tělesnou teplotu. Pera na křídlech jsou uspořádána tak, aby při letu vytvářela nepropustnou plochu. Ocasní pera udržují ve vzduchu rovnováhu a pomáhají při kormidlování.

Někteří ptáci létat neumějí. K nelétavým nebo téměř nelétavým patří pštrosi, tučňáci a vzácný novozélandský papoušek kakapo soví. Ptáci nemají zuby – jsou příliš těžké. Jejich funkci plní silný, lehký zobák. Mnozí ptáci, zvláště orli a jiní dravci, mají dobrý zrak i sluch, ale slabý čich.

Ptačí šat se nazývá opeření. Některé ptáci mají nevýrazné, šedé nebo hnědé peří – například vrabec nebo strýzlík. Jiní mají peří oslnivých barev a pestrých vzorů. Zbarvení jim pomáhá rozpoznat a vybrat si partnera k páření v období hnízdění, členům hejna udržet se pohromadě.

Většina ptačích kostí je dutá – díky tomu jsou ptáci lehcí. Křídla jsou ovládána silnými svaly, které se upínají na hřeben kosti hrudní. Podstatná část hmotnosti ptačího těla připadá na svaly a vnitřní orgány – srdce, plíce a trávicí soustavu. Ptáci mají speciální orgán – vole, kde se potrava shromažďuje a změkčuje, ale některým druhů vole chybí. Dále potom mají dvoudílný žaludek, kdy ve žláznaté části je potrava rozložena trávicími šťávami a ve svalnaté části je rozmělněna na kaši.

|                               |  |
|-------------------------------|--|
| <b>VOLE</b>                   |  |
| <b>PTAČÍ KOSTI</b>            |  |
| <b>HŘEBEN K.<br/>HRUDNÍ</b>   |  |
| <b>DVOUDÍLNÝ<br/>ŽALUDEK</b>  |  |
| <b>NELETAVÍ<br/>PTÁCI</b>     |  |
| <b>KORMIDLOVÁNÍ</b>           |  |
| <b>ABSENCE ZUBŮ</b>           |  |
| <b>NEPROPUSTNÁ<br/>PLOCHA</b> |  |
| <b>OPĚŘENÍ</b>                |  |

Zkoumavé čtení: systematické zavedení dílny čtení a oborového čtení do výuky na 2. st. základních škol /na víceletá gymnázia v ČR“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19\_076/0016346.

Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.



EVROPSKÁ UNIE  
Evropské strukturální a investiční fondy  
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

**NÁHRADA ZUBŮ**

Zhodnocení (zakroužkuj smajlíka) 😊 ☹️

Zkoumavé čtení: systematické zavedení dílny čtení a oborového čtení do výuky na 2. st. základních škol /na víceletá gymnázia v ČR“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19\_076/0016346.

Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.